

CrnaGora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-8607/1

Podgorica, 01.06.2020. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA
- n/r ministra, g-dina Milutina Simovića -

Poštovani gospodine Simoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 05-307/20-5347/1 od 12.05.2020 godine, kojim se traži mišljenje na Predlog programa mjera posebne zaštite masline, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga programa i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da Prijedlogom programa mjera posebne zaštite masline nijesu definisane finansijske obaveze već isključivo stručne i naučne mjere koje treba da se primjenjuju prilikom revitalizacije zapuštenog dijela „Maslinade Valdanos“ u opštini Ulcinj, održavanje i zaštita iste maslinade, kao i zaštita i održavanje „Stare masline“ u Opštini Bar i „Velje masline“ u Opštini Budva. Kako je navedeno u RIA obrascu, za maslinadu na Valdanosu, finansijske komponente sadržane su u „Elaboratu o stanju maslinade Valdanos-analiza trenutnog stanja i predlog za revitalizaciju“ koji je 2017. godine na zahtjev Opštine Ulcinj uradio tim profesora Biotehničkog fakulteta. U pomenutom elaboratu, država bi za primjenu dijela programa koji se odnosi samo na revitalizaciju maslinjaka „Maslinada Valdanos“ trebala da izdvoji više od milion i po eura tokom višegodišnjeg vremenskog perioda i to kroz plaćanje u više faza jer je u pitanju obiman posao.

Iz teksta RIA obrasca nije moguće utvrditi da li će i u kojoj mjeri sprovođenje propisa omogućiti ostvarivanje budžetskih prihoda, a nije poznat ni indikativni vremenski okvir implementacije Prijedloga programa mjera posebne zaštite masline.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu („Sl.list CG“, br: 74/19), sredstva potrebna za predmetnu namjenu nijesu planirana Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Imajući u vidu da ne postoji procjena fiskalnog uticaja na budžet Crne Gore na godišnjem nivou, a polazeći od činjenice da su sredstva za realizaciju samo dijela mjera koja je potrebno obezbijediti iz budžeta značajno visoka i da se mjere odnose na duži vremenski period, ukazujemo na potrebu usklađenosti potrebnih sredstava za realizaciju mjera posebne zaštite masline sa Zakonom o budžetu za predmetne godine.

Ministarstvo finansija predlaže da se inteziviraju aktivnosti kako bi se što veći dio sredstava potrebnih za implementaciju Prijedloga programa finansirao iz fondova EU i ostalih međunarodnih organizacija i programa u cilju rasterećenja budžetske potrošnje.

S poštovanjem,

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
NAZIV PROPISA	Program mjera posebne zaštite masline
1. Definisanje problema <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Predloženi akt definiše mjere za rješenje problema revitalizacije zapuštenog dijela maslinjaka "Maslinade Valdanos" u Opštini Ulcinj, kao i mjere za zaštitu i održavanje istog, mjere zaštite i održavanja "Stare masline" u Opštini Bar i "Velje masline" u Opštini Budva. „Maslinada Valdanos“, predstavlja jedinstveni i najveći kompleks pod maslinom u Crnoj Gori, sa oko 80.000 stabala. U njoj postoji dio sa 18.000 zapuštenih stabala, starosti preko 300 godina. - Uzroci problema zapuštenog dijela "Maslinade Valdanos" datiraju od 1978.godine, kada je izvršena eksproprijacija dijela sa 18.000 stabala. Savezni sekretarijat Vojske Jugoslavije, koji je izvršio eksproprijaciju, nikada, sve do danas, nije uspio da masline obrađuje i koristi. - Kao posledicu toga što niko od 1978.godine nikada maslinjak nije održavao ni koristio, imamo 18.000 potpuno zapuštenih stabala masline. - Oštećeni subjekti su djelatnici u oblasti ekonomije, poljoprivrede, ekologije, turizma i kulture, kao i svi građani Crne Gore i njeni turisti, na način da postoje poljoprivredni i ekonomski gubici zbog toga što se ne proizvodi maslinovo ulje na tom prostoru, zapuštene masline izvor su bolesti i štetnih organizama koje ekološki ugrožavaju i čitavo područje sa zdravim maslinama, a ako se pomenuta tri lokaliteta ne bi štitila i održavala, dolazi do gubitaka u oblasti turizma, kao i gubitaka sa kulturološkog aspekta. - Bez primjene propisa, odnosno propisanih mjera, problem bi evoluirao tako što bi stanje zapuštenih maslina u „Maslinadi Valdanos“ vremenom postajalo sve gore. Takođe, ne bi imali jasne mjere po kojima bi se mogla vršiti zaštita i ostalih navedenih lokacija. 	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Sprovedenjem propisa postigli bi se ciljevi kao što su revitalizacija zapuštenog dijela "Maslinade Valdanos" u Opštini Ulcinj, kao i zaštita istog maslinjaka, zatim zaštita "Stare masline" u Opštini Bar i "Velje masline" u Opštini Budva. - Propisane mjere usklađene su sa Zakonom o maslinarstvu i maslinovom ulju („Sl.list“ br.45/2014). 	
3. Opcije <ul style="list-style-type: none"> - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa). 	

- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Zakonom o maslinarstvu i maslinovom ulju („Sl.list“ br.45/2014) član 2, propisano je donošenje ovog propisa, te ta obaveza postoji.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Pozitivan uticaj će se odraziti na sektor maslinarstva, ali i na crnogorsku poljoprivredu uopšte. Revitalizacija zapuštenih stabala masline, ali i sprovođenje zaštite pomenutih lokaliteta, imaće takođe višestruki pozitivan ekonomski, ekološki, turistički i kulturološki uticaj. Negativnih uticaja nema.
- Program mjera definiše tehničke mjere i naučne osnove za opravdanost njihovog donošenja. Ekonomska pitanja, uključujući izvore finansiranja mjera, nisu utvrđena ovim programom, već će se definisati tokom sprovođenja mjera.
- Pozitivne posljedice donošenja, odnosno primjene propisa, koje kao dugoročne posledice imaju proizvodnju maslinovog ulja, i drugih proizvoda od masline, proširenje turističke ponude toga kraja, u potpunosti opravdavaju troškove koji će se stvoriti.
- Ovim propisom će se podržati stvaranje novih preduzetnika u oblasti proizvodnje maslinovog ulja, kao i njihove konkurencije na tržištu.
- Prema trenutnoj procjeni, ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijere koje proizilaze iz predloženog propisa.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Programom su propisane isključivo stručne i naučne mjere, i iako on sam ne sadrži finansijske komponente, elaborat „Elaborat o stanju maslinade Valdanos- analiza trenutnog stanja i predlog mjera za revitalizaciju“, koji je 2017. godine na zahtjev Opštine Ulcinj uradio tim profesora Biotehničkog fakulteta, sadrži finansijske komponente, prema kojima bi država kada bude

primjenjivala program, trebala da izdvoji više od milion i po eura, za sprovođenje dijela programa koji se odnosi na revitalizaciju maslinjaka "Maslinada Valdanos". Navedeni troškovi odnose se na: krčenje i čišćenje terena (u najvećem dijelu makija, šiblje, drveće i razno rastinje nadvisilo je stabla masline), rezidbu, regeneraciju, odstranjivanje stabala, sadnju novih stabala, popravku puteva i podzida, nabavku novih sadnica.

- Obezbijeđenje finansijskih sredstava nije jednokratno, već bi se moglo vršiti u fazama tokom višegodišnjeg vremenskog perioda, s obzirom da obiman posao koji je neophono uraditi nije moguće uraditi odjednom. Plaćanje u nekoliko faza omogućuje manje opterećenje i bolje planiranje budžeta.
- Ne.
- Ne.
- Nije.
- Implementacijom propisa će se dugoročno, kako je dato u predhodnom pitanju, ostvarivati budžet.
- Sam program nije propisao obračun finansijskih sredstava.
- Nisu.
- Nisu.
- Nisu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

- Prilikom izrade programa korišćena je eksterna ekspertska podrška, od strane Biotehničkog fakulteta, na način da je tim profesora bio angažovan na izradi programa.
- Konsultacije su izvršene sa profesorskim timom Biotehničkog fakulteta, koji je zajedno sa predstavnicima Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja bio zadužen za izradu programa. Konsultacije su vršene u toku i nakon završetka izrade programa.
- Prihvaćeni su predlozi i sugestije tima profesora Biotehničkog fakulteta, s obzirom da su u pitanju stručne i naučne činjenice, od strane profesora koji su bili zaduženi i za izradu elaborata o stanju „Maslinade Valdanos“, i koji su petnaest godina unazad pratili stanje na terenu.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Nema.
- Da bi se ispunili ciljevi, potrebno je preduzeti mjere koje su propisane programom.
- Indikatori prema kojima se može mjeriti ispunjenost propisa mogu se ocijeniti stanjem u „Maslinadi Valdanos“, odnosno mjeriti brojem revitalizovanih maslina, kao i ispunjenosti sprovođenja ostalih propisanih mjera.
- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Datum i mjesto:

Podgorica, 8. maj 2020. godine

Starješina

mr Milutin Simović